

روز شمار نفت آبادان

شهریور ۱۴۰۳

روابط عمومی شرکت پالایش نفت آبادان

۱۳۸۱ خورشیدی/ ۱۹۰۴ تا ۱۹۰۲ میلادی

۱۹ شهریور ریتولندز REYNOLDS مدیر حفاری داری، برای اولین بار به تهران آمد برای کار حفاری، دو منطقه پیش بینی شده بود: آنتوان کابچی، شوشتر را در نظر داشت و رودود خواهان حفاری در قصرشیرین بود.

۱۳۸۳ خورشیدی/ ۱۹۰۶ تا ۱۹۰۵ میلادی

شهریور داری به ریتولندز دستور داد دستگاه حفاری را به جنوب (شوشتر) انتقال دهد و از روی گزارش دالتون، دست کم شش نقطه را انتخاب و عملیات را آغاز کند.

۱۳۰۷ خورشیدی/ ۱۹۲۸ تا ۱۹۲۹ میلادی

شهریور در قلعه آتاکاری ACHMACARRY در اسکاتلند، قراردادی بین سه شرکت بزرگ نفتی یعنی شرکت نفت انگلیس پارس، شرکت رومال داج شل و شرکت نفت استاندارد اوپیل نیوجرسی STANDARD OIL NEW JERSEY (اکنون موبیل کنونی) بسته شد. به موجب این قرارداد که به «قرارداد حفظ شرایط موجود» مشهور بود شرکت های نامبرده بزاز و صنایع جهان را به جز آمریکا و شوروی بین خود تقسیم کردند آنان تا آغاز جنگ جهانی دوم سپتامبر ۱۹۳۹ م به این قرارداد پایبند بودند اما از آن تاریخ به بعد تمهیدات آن ناپدید گرفته شد.

۱۳۲۰ خورشیدی/ ۱۹۴۱ تا ۱۹۴۲ میلادی

۳ تا ۶ شهریور یک گردان هندی انگلیسی، خرمشهر و آبادان را برای حفاظت از حوزه های نفتی تصرف کرد و گردان دیگری برای مراقبت از حوزه نفتی به کرمانشاه رفت تا در ادامه به نیروهای شوروی در شمال کشور پیوندد. قوای انگلیس از جنوب و شوروی از شمال، خاک ایران را اشغال کردند. در درگیری مردم و کارگران پالایشگاه آبادان با نیروهای نظامی هندی انگلیسی، سه کارگر ایرانی در آبادان به ضرب گلوله، شهید و ده ها نفر مجروح و سه کارمند انگلیسی نیز به اشتباه به دست سربازان هندی کشته شدند. دولت ایران در ششم شهریور توقف مقاومت را اعلام کرد.

سرباز هندی ارتش متحکن بریتانیا در پالایشگاه آبادان

سبب تکلیف های که با سوخت تولیدی پالایشگاه آبادان فرودگاه آبادان به جبهه روسیه فرستاده می شدند

۸ شهریور کارکنان پالایشگاه آبادان با گذر از نالک و سزیزه متجاوزان، فعالیت خود را از سر گرفتند و تعدادی از آنها و جمعی از کارگران خطوط لوله مسجلمیمان دستگیر شدند.^۵
۲۵ شهریور کتاره گیری رضاشاه از قدرت.^۶

۱۳۲۱ خورشیدی/ ۱۹۴۳ تا ۱۹۴۴ میلادی

شهریور برای افزایش تولید نفت و تکمیل ظرفیت پالایشگاه آبادان، با پیشنهاد کارشناسان و مؤولان، شرکت نفت به فکر ساخت پالایشگاهی در ماهشهر افتادند که این موضوع در شرکت نفت انگلیس ایران، مطرح و بررسی اجرائی آن به بعد از جنگ موکول شد. همچنین در این جلسه، توسعه تأسیسات نفتی مانند مخزن ها، پمپ ها، بارگیری و ساختن خانه برای کارکنان در دستور کار قرار گرفت.^۷

۱۳۳۰ خورشیدی/ ۱۹۵۱ تا ۱۹۵۲ میلادی

۱۸ شهریور در آن زمان، دو آمدهای نفتی ایران به اجبار باید به بانک انگلستان سپرده می شد و امکان معامله با آن در بیرون از حوزه استرالیگ منوط به موافقت انگلیس از طریق تبدیل دارایی ایران به دلار بود. پس از شکست مذاکرات بین دولت های ایران و انگلیس برای حل مناقشه نفت که خلع ید از شرکت نفت انگلیس ایران نقطه اوج آن بود، محاصره اقتصادی ایران از سوی انگلیس آغاز شد و تا سقوط دولت دکتر مصدق در سال ۱۳۳۲ خ ادامه یافت.^۸

۱۳۳۲ خورشیدی/ ۱۹۵۳ تا ۱۹۵۴ میلادی

شهریور رادینو نفت ملی آبادان افتتاح شد در شرایطی که هنوز رسانه ها در ایران فراگیر نشده بودند، مصدق دستور تأسیس رادینو نفت ملی را در سال ۱۳۳۰ صادر کرده اما نتوانست افتتاح و به روزرسانی آن را به چشم خود ببیند.^۹

۱۳۳۳ خورشیدی/ ۱۹۵۴ تا ۱۹۵۵ میلادی

۷ شهریور شرکت های عامل «اکتشاف» و «تصفیه» موسوم به کنسرسیوم تأسیس شد و شرکت ملی نفت ایران مسئولیت اکتشاف، استخراج، تولید و فروش را به عهده این شرکت ها گذاشت. شرکت های تشکیل دهنده قرارداد کنسرسیوم از انگلیس، آمریکا، فرانسه و هلند بودند.^{۱۰}

ایم پی اس از اعضای قرارداد اخل هسته نفت تهران شرکت سهامی پالایش شهریور ۱۳۳۳

۹ شهریور امضای قرارداد نفتی ماهیچیه معروف به کنسرسیوم^{۱۱}
۲۹ شهریور امتحان ورودی دانشکده نفت برگزار شد. محاسن این دانشکده را شرکت ملی نفت تأمین می کرد در رشته شیمی و نفت، پنجاه نفر ثبت نام کرده بودند که طبق تصمیم شورای دانشکده چهل نفر پذیرفته شدند. برنامه دانشکده نفت بنا بر اساسنامه های آمریکایی و اروپایی تدوین شده بود.^{۱۲}

• برای تأمین مواد سبک از قیل بزمین الوسیل و هوایمدا، دستگاه تقطیر ۷۵ پالایشگاه آبادان راه اندازی شد. این دستگاه ۳/۵ میلیون تن در سال بزمین خودرو و هوایمدا تهیه می کرد.^{۱۳}
• لایحه قرارداد نفت معروف به کنسرسیوم از سوی دولت تسلیم مجلس شورای ملی شد و امینی، وزیر دارایی نیز، متن قرارداد را به مجلس ارائه داد این قرارداد در بخش داشت. بخش اول آن میان دولت ایران و شرکت ملی نفت ایران به عنوان طرف اول و گلف اوپیل کورپورشن GULF OIL CORPORATION سوکون و کمپانی ایلینور پوریت سوکون SOCONY OIL COMPANY INCORPORATED و واکوم استاندارد اوپیل کمپانی اف کالفرنیا WACUM استاندارد اوپیل کمپانی اف نیوجرسی استاندارد اوپیل کمپانی اف کالفرنیا STANDARD OIL COMPANY OF CALIFORNIA و گراس کمپانی، انگلو ایرانی اوپیل کمپانی لیتید ان وی، دی بافتقه پترولیوم ماشای کمپانی N.V. DE BATAAFSCHE PETROLEUM MAATSCHAPPI و فرانسوزده پترولوم COMPAGNIE FRANCAISE DES PETROLES به عنوان طرف های دوم همچنین بخش دوم آن میان دولت ایران و انگلو ایرانی اوپیل کمپانی لیتید به عنوان طرف سوم متعقد شد.^{۱۴}

اولین گروه کارشناسان کنسرسیوم برای رسیدگی به وضع پالایشگاه آبادان و برآورده هزینه تعمیرات به تهران آمدند.^{۱۵}

۱۳۳۴ خورشیدی/ ۱۹۵۵ تا ۱۹۵۶ میلادی

۷ شهریور اتحادیه، مدیر پالایش و بخش، از اینکه مقررات اجازه نمی دهد شرکت ملی نفت، فرآورده های نفتی پالایشگاه آبادان را به خریداران خارجی بفروشد ابراز نگرانی کرد.^{۱۶}

۱۳۳۵ خورشیدی/ ۱۹۵۶ تا ۱۹۵۷ میلادی

۸ شهریور کتلی، کارشناس معروف آمریکایی به همراه تیمسار سرلشکر انصاری، وزیر راه، از چاه شماره ۵ ایلرز بازدید کرد و دستور داد آب تهیه شود. او قصد داشت به آبادان برود تا وسایل مورد نیاز را به محل حادثه بیاورد.^{۱۷}

۱۴ شهریور کتلی به همراه مهندس تقیسی برای تهیه وسایل مورد نیاز برای بستن دهانه چاه به آبادان رفت و بعد از ظهر به تهران بازگشت.^{۱۸}
۲۹ شهریور بهره برداری از دستگاه تولید نفت خام هفتکل آغاز شد. از این میدان روزانه صد هزار بشکه نفت خام برای تصفیه به پالایشگاه آبادان منتقل می شد.^{۱۹}

- ۱۱- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲۷
- ۱۲- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲۷
- ۱۳- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲۷
- ۱۴- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲۷
- ۱۵- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲۷

- ۵- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۱۱۲
- ۶- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۱۱۲
- ۷- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۱۱۲
- ۸- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲۷
- ۹- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲۷
- ۱۰- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲۷

- ۱- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۹ و چاه ۲
- ۲- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲
- ۳- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲
- ۴- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران از قیل، ص ۲۲

روز شمار نفت ویژه شهریور ماه